

DÜŠEVNI LIST

Mesečne verske novine.

Vu iméni překmurske evang. šinjorije reditel
i vödávnik: FLISÄR JÁNOŠ, Murska Sobota.

Rokopisi se morajo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvönstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Izhaja ednók na mēsec.

Naprejplačilo gorivzeme vsák ev. dühovnik i vučitel.

„Blájženi so ti mirovni...“

Mt. 5, 9

Po groznoj, štiri lēt trpéčoj svetovnoj bojni je sklenjeni bio mēr l. 1918. nov. 11-ga. Že je 11 lēt tomi, da je vgasno te veliki, oničávajôči plamen odürjávánja. Ali té mesec, v šterom se spomenémo od naš, v méri Božem, domá vöpreminôči lübléni i pri njihovom grôbi zmolimo eden tihi „Očanaš“, nam na pamet pridejo i oni, kí so svoje življenje zgúbili v toj groznoj bojni, tam na bojišči, daleč od doma. Tělo njim pokriva grüda tühinske zemle, mogôče počivajo v sküpnom grôbi, za šteroga že nišče ne vě, tráva, trnje ga je zaraslo i nišče ne dene na njega z korin spleteni věnec, ne polijé ga nišče z džündžom srdcá; s skuzami spominanja.

I pôleg té milion i milion mrtvi nam na pamet pridejo oni živôči, kí se za té zgüblene ešče i dnesden májo jôkati; eden za oço, te drügi za siná, te trétji za možá, brata, ali za kakšega dobroga prijátela. Vēm telko, na lepšo bodôčnost vrédni lüdi — mlájši i starēši je postalo áldov plámna odürjávánja!

Gda se z toga spomenémo, groza nam strôsi srdcé i med skuzami právimo: Hvála Bôgi, da je vtišao vihér bojne, hvála Bôgi, da je angel méra konec napravo tomi nespametnomi klánji! Ali gda tak hválo dámo Bôgi, nikaj nás stiskáva pri srdci i edno veliko pitanje nam pride na pamet. Edna miseo, štere se nemremo rēšiti, kak šté bi

jo radi vöstirali z glavé. Tô pitanje: Ali je zaistino mēr na svēti? Pükše ne pôkajo, štüki ne dügnjajo tak blüzi, da bi je čüli, ali tam na Španjolskom, gde bratje stojíjo prôti bratom i tam na zhodi, v Kini bombe káplejo z zraka, nezavüpanje ednoga národa v drügom, nemérnost tū i tam, nezmérno správlanje orožja vsepovsédi — ali vse tô nam ne guči od toga, da je svetovni mēr, za šterim hrepenej vsaka pošena človeča düša, ešče jáko daleč od nás? Siromaštvo, edna i drüga nevolá nam káže, da bojna na tího trpi vsepovsédi kakpa pod pepélom žaréča prajca i nē je znati, v šteroj minuti se zdigne plámén.

Molimo se zátó, naj pride čas toga právoga mēra, gda národ prôti národu, človek prôti človeki věč ne zdigne orožja, ár z orožja se bodo motike i plügi delali i zadovolnost, lübézen bode kralüvala na zemli. Ali nē se je zadosta samo moliti, nego vsi tak moremo živeti, da henja neprijátelstvo, odürjávánje pri vsakoj familiji, pri vsakoj hiži, med vsakimi vesnicami i med držávami. More henjati odürjávánje, či živeti ščémo i neščémo bēžati v pogübelnost!

Jezuš Kristuš, naš môder žitka Vučitel veli nam: „Blájženi so ti mirovni, ár se oni Boži sinôvje zváli bodo“. Samo tak smo lahko blájženi i Boži sinôvje, či smo mirovni. Žalostna bode bodôčnost človečanstva, či se ne strēzni, či de človečanstvo svoje znánje, svojo môč na orožje zaprávlalo; svoje znoje i trüde na oltár šatana, odürjávánja nosilo. Ete svēt tak, da

bi sam sebé ščeo vmoriti. Ár ki se ne vmorí z orožjom, se vmorí z siromaštvom, trplénjom. Nespametno je od bojne kaj dobrega čakati, ár je nigdár né biló dobro po njej.

Odúřjávaje je smrt, lúbézen je žitek !

Či se obdržati, či živeti ščemo, te medse bojno odúřjávaje henjati more med národmi, predvsem pa med cerkvami, štera kak správišča Boža mēr i lúbézen morejo glásiti.

Istina razlôčki med človekom i človekom, med národmi, med jeziki i med cerkvami jeste i bode, ár Bôg ščé tó, naj Njega večviste národov z večviste jeziki i v večviste cerkváj diči. Gospodin Bôg je ščeo, naj bode mála trávica i visíko drevje, máli potocke i zmožno vodé i morje. Razlôčki naprávijo svēt lěpoga. Ali kakši šté je razlôček med človekom i človekom, med národmi i vadbúvanji, Bôg, Stvoritel vsé nás je eden i Jezuš Kristuš, Odkúpitel, Zve ličitel naš je eden. Záto, kakpa dobra deca Očé nebeskoga, právi naslednícke Jezuš Kristuš v méri i lúbézní moremo vkúperživeti. Dókéč tóneprevídimo, dókéč smo né mirovni, tečas smo né právi s'nôvje Boží i tečas zopstón hrepenemo za blájženstvom. Vojne, smáštvo, trplénje je zas'úžen nájem našega odúřjávaja.

Jezuš nás opomína, da blájženi i s'novje Boží samo oni morejo biti, ki so mirovni.

JUVENTUS.

Vse poti vodijo k ednomi cili: k Bôgi.

Samo edno právo mesto jeste, gde je človik skriti pred vihéri etoga svéta.

„Obramba je pri večnom Bôgi“. (V. Mož. 33 27)

Že rano spoznamo edno veliko istino, ka vsi nūcamo edno mesto, gde smo skriti pred vihéri etoga svéta, pred našimi neprijáteli i pred vsem, ka našoj dúši i našemi tēli nedá méra i pokoja. Tó občúťijo vsi oni lúdje, štere ete svēt zatírava, oni nemočni i siromaški lúdje, ki se nemorejo boriti próti brezsrčnim silam etoga življenja. Tó pa občúťi tūdi te nájbožněši človek, te tovaj i te nájvékši lúdomorec, ka more meti edno mesto, gde je skriti pred svojimi zasledúvalci. Tista divja plemena v Afriki najdejo takšo obrambo v hiži svojega poglavára; Grki i Rimljáni v templji, gde se je vršila boža slúžba. Tak vidimo, ka si le človek že v tisti poganski časaj pri Bôgi iskao svojo obrambo. Tū zgúbijo lúdje

môč s svojimi zákoni i s svojimi pesnicami. Sv. písmo stároga zákona nam právi, ka je izraelski národ na vsakšoj stráni Jordána meo tri váraše — asíne váraše, kama so rēšili svoje življenje vsi oni, ki so nehotěč bujli kakšega človeka. Ti indašnji krstšanje so tūdi na stezaj odprli vrata svoje cerkve vsem onim, šteri so bili v nevarnosti za svoje življenje. Dostakrát so se celo tej zločinci zatekli v njihove cerkve.

Ali je né tó nikaj lěpoga, ka nam more pokazati kultura tūdi tē nájbole preprôsti národov: Ka človek pomága tomi nedužnomi, siromaškomi človeki, pa tūdi onim, ki májo na sebi grehe, celó smrtne grehe. Pomágati trbē, perse s právim rožjom.

Tūdi déadeněšnja Švicarska držáva igra nekšo prisposodobno vlogo. Tam je že dosta politični pobegnjenecov, celo politični zločincov našlo svoje pribežališče. Tam se je celo nastavilo „Društvo národov“, v šterom so máli i zatirani národje níkelko časa vidli svojega edinoga rešitelja. Tam so iskali pravico Abesinci, Kitajci, Španjolci. Či so jo našli, tó jevsegavěč drúgo pitanje

Né samo te tovaj, morilec, političen pobegnjenec i zatirani lúdje si iščejo mesto, gde so skriti pred svojimi neprijáteli, liki tūdi mi vsi drúgi lúdje dostakrát iščemo tisto skrivno mesto, gde bi nás niti najménša sapa né gori našla. Človek bi rad najšo eden zid, edno streho, gde bi se lahko skrio.

Človik se ščé nikam nasloniti, nikam stopiti, gde bi zagvūšano bilo njegovo življenje. Ništérni iščejo tó mesto domá, v svojoj hiži i svojoj familiji, drúgi v krčmi, v razveseljávajanji. . . Naj má človek ešče tak málo skrb, dónok išče tó méрно mesto, gde bi se lahko njegovo tělo i dúša počínoli.

Pri tom velkom iskanji se nikaj čúdnoga dogája. Človek spozna pomali svojo nemôč i slabost, se zbúdi iz sna; naslednje sprevidí, ka nemre nindri na etom svēti nájtí právoga pribežališča. Ja, človek postáne pomali zrēli, na konci človek spozna tisto právo obrambo, štero bi moglo prvo biti: Človek spozna Bogá i tó je rávno nájvékša tragika človeka, ka te človek samo teda, gda pride v nesrečo i v nevoio, gda se vse pod njim podéra, gda se nemre nindri věč zgrabiti, samo teda gori nájde človek tó edino pribežališče i vzdigne svoje trúдне roké próti nébi i v tisti svēti minútaj nás obinéjo roké bože milosti. Teda človek spozna božo môč, edini

trôšit tak v življenji kak vu smrti. „Vesélte se, ka so vaša iména vu nébi gorizapísana“. Tam pri Bôgi je túdi to nájbole siromaško življenje nê pozábleno, samo pri njem je tisto právo príbe žalíščé i právo mesto, gde se nam pred nikim nê trbê bojati. „Či je Bôg z nami, što prôti nam?“ (Riml. 8, 31)

Na lastivno nôto.

Pred tehom stojim jas, Gospodne,
Pred licom tvojim presvetlim.
Morje grehov okóli mene,
Grozi z valovjom velikim.
Moj Bôg, moj Bôg, bodi meni,
Grêšnoj dúši ti smileni!

Z právim grehžalúvanjem skuzim
Se jas nad mojimi grehí;
Bôg ne zbi méné z botom tvojim:
Bom jas tvoj sín, povrnjeni,
Moj Bôg, moj Bôg, bodi meni,
Grêšnoj dúši ti smileni!

Ne bížúj me, kak bi bio vrêden
Za volo moje grêšnosti,
Vê či en grêšnik je povrnjen,
Néba puna je radosti.
Moj Bôg, moj Bôg, bodi meni,
Grêšnoj dúši ti smileni!

Jôčiš moléči k tebi, Oča,
Kak dugo naj čakam eti?
Edna rêč tvoja je mogôča
Mantro dúše moje vzéti.
Moj Bôg, moj Bôg, bodi meni,
Grêšnoj dúši ti smileni!

Dáj čúti tô edno rêč meni,
Samo tô veli, Gospodne:
„Sinek, grêh ti je odpúščeni“
I v mojem srci mér bode.
Moj Bôg, moj Bôg, bodi meni,
Grêšnoj dúši ti smileni!

Oh čútim, da si me poslúhno!
Nemam več v dúši dvojnosti.
Da si moje grehe odpústo,
Srce mi puno radosti.
Moj Bôg, moj Bôg, ti smileni,
Dika bodi, hvála Tebi!

Posl. : Juventus.

Ousvetno správišče Gustav-Adolfa društva za Jugoslávijo v Buljkési (Bačka).

Naše G. A. društvo za Jugoslávijo je svoje létno správišče 15. i 16. okt. melo: Z Prêkmurja sta Luthár puconski i Skalič lendavski dúhovnika bílá poslávila na tô správišče. Od Zagreba so se prevz. g. púšpek, D. Dr. Popp i s'n, (ki se bode túdi za dúhovnika včio) i celjski dúh. D. May pelali z nama vkúper i tak je vremen hitro minólo na toj blúzi 600 km (od nás do Buljkesa) dugoí pôti. V soboto (15 ga) popoldnévi ob 5 vóri smo príšli na kolodvor v Buljkési, gde so prevz. g. púšpeka pozdravili fárni dúhovnik i gmajnski vodítelje i z lépov pesmov dalárda. Potom smo šli vu vés, štera je na velkoj, prestranoj ravnini, má do 3000 stančarov (na vékše nemce), šteri so vsi evangeličanci. Velka, lépa, edina cêrkev je na srêdi vu vési. V tej veliki vesn'caj v Bački je skoron vsepovsédik tak, da je edna vés edna gmána. V tákši gmánaj je dosta leži potom dúhovniško pozvánje oprávlati, kak v naši razlúčani vesn'caj.

Velika čupora verebratov nás je čakalo na kolodvorí. Vsi delegati so bíli razdeljeni med familijami, štere so z velikov gostolúbnostjov príjéle nás gori. Že med pôtjov se je razvilo príjazno govorenje i se je zvedlo, da, kak prinaz, skoron vsáki človek zná 2—3 jezike (nemškoga vogrskoga i srbskoga), rájtmre mlájši.

Popoldnévi ob 6 toj vóri je v farofi seja bila česníkov G. A. društva i tú je bila določena velikost dárov, štere poedine proséče gmáne dobijo. Lépa šuma je príšla vkúper 112 176-35 Din. Razdelilo se je 67 000 Din. Prosilcov je bílo poredno. Veliki lúbézni dár, 13 400 D, je Deč (v Syrmiji) k zidanji molitvárnice dobila, trôšta dár 10.000 D, pa ginajna v Sarajevoji. Prošnje z naše šinjorije so krepko podpérali Luthár dúh. kak blagajnik G. A. društva i naš roják Šoštarec Ferenc dúh. z Subotice. Tak sta naši v nevóli bodóčivi máilivi gmáni — lendavska i apačka filálka žadosta lépi dár 4000 4000 Din dôbile. Selo za držanje Boží slúžb je 500 Din dôbilo.

Zvečer ob 8 vóri je v cêrkvi Boža slúžba bila i pozdravljenje i naprédávanje od dúhovnikov z raztorjenosti z vsake šinjorije. Od naše raztorjenosti i tê potrebčin je lendavski dúh. meo v nemškom jeziki naprédávanje. Preci začútdúvanjom so poslúhšali verebratje v Buljkési, gda je omeno, da tam nê daleč od nemške granice je

prinesao verebratski pozdráv verebratom v Bäcku. Med govorami dúhovnikov so bile lépe deklamacije i pesmi.

Na drúgi dén (16-ga), v nedelo ob pol 9 vóri je za deco bila držána Boža slúžba. Ob 10 vóri ósvetna Boža slúžba, pri šteroj je več cerkveni dalárd sodelúvalo i lépo predgo so meli dúh. Menzel z Nemčije na podlági Mrk 12, 41 44. „Jezuš ne gléda na velikost dára, nego na lúbézen i vero darúvajóčega srdca“ — pravli so.

Popoldnévi ob 3 je G. A. drúštva ósvetek bio, po šteroga priliki so prezvišeni g. púšpek, kak predsednik drúštva, srdcé gíhajóči odprtni govor držali. G. Greulich z Nemčije so naprédávanje držali. D. May dúh. z Celja, kak tájnik drúštva, so naprédáli svoje naznanilo. Tú se je vidlo, kelko so nabrále za G. A. drúštvo rázne šinjorije i kelko par, ali dinárov spádne na edno edno dúšo v posamezni šinjorijaj. Nájnápře stoji v tom pogédi Slovenije (Mariborska) šinjorija, gde 9.13 Din spádne na dúšo. Nájnápře je pred vsémi né kakša bogáta gmajna, nego edna raztorjenost, mála gmajna, tó je v Ljubljani, gde na edno dúšo 16 20 (!) Din dára spádne. V céloj púšpekiji je 1 Din 5 par dára na dúšo popřéčno. V našoj šinjoriji je pohváljena bila puconska gmajna, stera je nájveč darúvala v Prekmurji. Potom so Luthár dúh., blagajnik drúštva goripřečteli notrijemánje i vóđávanje drúštva. Na zádneje so prezv. g. púšpek goripřečteli, štera siromaška gmajna, kelko dara dobi. Zvečer ob 8 vóri je gmajnski ósvetni večer bio. Pri tom so dalárde i drúštvo ev. mladine sodelúvali.

Vse podrovno se toga veličastnoga ósvetka bogáti program nemre dolispísati, samo z vékšega. Ali i z toga se vídi velikost i potrebnost toga našega lúbézni správišča, Gustav Adolfa drúštva, brezi šteroga pomóči bi vnogo naši máli, slabi gmajn na nikoj přišlo. Človek je tó čútenje i mišlenje, ja ogvúšenost dóbo pri tom ósvetki, da je né právi evangeličánek, nego súha véka na drévi cerkve tisi, ki niti 25 par na leto nema za tó lúbézni správišče. Jezuš i groš te „siromaške vdovice“ blagoslovi, ár On ne gléda na velikost dára, nego na lúbézen i vero darúvajóčega srdca.

Po ósvetnosti v pondélek, tork i srédo je naprédávanje meo g. dúh Greulich z Nemčije za dúhovnike.

Mídvá sva v pondélek popoldnévi eden in-teresan-ten izlet mela v Petrovac (6 km od Bulj-

kesa), v edno veliko slovačko (161) vés z blúzi 8000 stančari, gde se slovački g. púšpek, Štarke Šamuel držíjo, ki so dober poznanec Luthár dúhovnika (vkuđer sta edno vrémen študírala v Leipzigi). Poglednola sva veliko, lépo církev i púšpekovo rezidenco. Preveč so prijazni bili s svojov gospóv vréd. Skoron je temno grátalo, gda smo se lóčili i po prášnatnoj báčkajskoj pótí v kmíci bi goriplácala na izlet (peški sva šla), či bi g. púšpek, Štarke náj peški pústili nazáj v Buljkes. Tak prijazni so bili, da so náj z autom poslali nazáj „kak rétkiva“ gósta.

Vožnja i edno drúgo je zadosta zmantrálo človeka, ali tríd je pozáblen i ostánejo lépi spómenki. Edno nesmim ešče pozábiti! Na nájno negovárjanje so prezv. g. púšpek, D. Dr. Popp obečali, da ednók, přibližno 1940 ga leta pri nas v Soboti bode držána ósvetnost G. A. drúštva, či de nás Bóg živo. Vúpamo se! Sk. dúh.

Rázlična naznanila z Buenos Airesa.

1.) Žalostno naznanilo.

... Nadale njim pišem, ka so me pítali, naj Njim naznaním, ka či mámo eti kakše evangeličanske cerkvi. Pri tom smo žalostno zadosta slabi. Istina, ka jeste nemška církev, kama nájbole hodimo i vu šteroj se naš slovenski evangeličanski národ zdáva i deco krstiti dá. Túdi se vkuđsprávlajo vogrski evangeličáni i reformováni, šteri so pa zósebno slabi, ka bi si dúhovni-ka držali. Samo mí slovenski evangeličáni nikoga nejmamo, što bi se za nás brigao. Štero je pa preveč žalostno nej samo za staréši národ, nego kelko evangeličanske decé eti gorirasté brez toga, ka bi je štoj včlo na veresadlúvanje i na Božo pót. Stariš od nóči do nóči se za vsákde-néšnji krúh mantrá; dúhovnika, ali školnika nejmamo, tak pa deca hodi v šólo r. katoličansko, gdé se od svoje vere nikaj nevčí, pa štero de samo tak poznalo, ka de čúlo gúčati od njé To je pa žalosno.

Zdaj njim od toga več nemo písao, ár ka valá dojpísati našo zaotánjenost vu tom táli, či nás nišče nezmore, mí smo pa preslabi za tó, ka bi se sami zmogli. Vém po mojem mišlenji, či se tákši človek znájšao, ka bi nás zdrúžo k nemškim ali vogrskim evangeličánom, bi trnok dobro biló za nás. Zdaj pa je dosta tákši, ka nejdejo v církev záto, ka nerazmijo rěči.

1935. okt. 25.

ŠKRILEC KALMAN.

2.) Veselo naznanilo.

Tisztelt Kollega Ur!

Ne haragudjon, hogy soraimmal ismeretlenül háborgatom, de bizva az Őa jó indulatában kérem Önt, hogy legyen segítségemre abban a munkában, melyet az ide kivándorolt vend nép között szeretnék végezni.

Első sorban engedje meg nekem, hogy rövid pár szóval bemutatkozzam. Tomonkó László evangélikus lelkész vagyok és egyházilag az észak amerikai Egyesült Államok Missouri államában székelő Lutheránus Sinodójához tartozom, buenos airesi székhellyel.

A magyarok közt folytatott munkálkodásom közben magyarul is beszélő vendekre akadtam és elhatároztam magamban, hogy Isten segédelmével megtanulok vendül és így is ezen a nyelven is fogom szolgálni az én Uramat Megváltómat.

Igy alakítottuk meg 1938 május havában a vend gyülekezetet avellanedai székhellyel. Most pedig arra kérném, hogy legyen olyan jó és küldön részemre könyveket, amelyekből én minden segítség nélkül elsajátíthatnám a vend nyelvet.

Mi vasárnaponként 25-30-an szoktunk összejönni, de vannak többen, akik nem értenek magyarul.

Mégegyszer bocsánatát kérem a háborgatásért és nagyon, nagyon kérem, legyen segítségemre ebben az Istennek bizonyára tetszetős munkálkodásban.

Buenos Aires, 1938. júl. 22.

TOMONKÓ LÁSZLÓ, ev. lelkész.

3.) Potvárjajôče naznanilo.

(Iz Kleklovi Novin, 1938. VII. 3.)

In še eno novico lahko javljam. Da so se začeli gibati tudi naši evangeličani. Imajo za pastorja nekega Madžarja, ki slovensko še nič ne zna. Pravi pa, da se bo naučil in da bo tudi šolo napravil za Slovenske otroke. Vzdržuje ga menda Ogrska vlada.

Buenos Aires, 23. maja 1938.

Hladnik Janez, izselj. duhovnik.

Rázumen človek je kak cvek, gláva ga čuva, da neide predaleč.

*

Čas napravi s tebe tó, ka ti delaš s časom.

*

Ponižnost i vera naprávita z neuspeha uspeh.

*

Dužnost je trdi orêh, liki má sladko jedro.

Jezuš pita.

Mark

3, 23: kakda more šatan šatana vómetati. (Mt. 12, 26; Lk. 11, 18)

4, 40: ka ste tak bojazlivi?

5, 9: ka ti je imé?

5, 30: što se me je dotekno na gvantí? (Luk. 3, 45.)

8, 19: keliko košarov ste nábrali puni s drtinjom? (Mt. 16, 9)

9, 21: keliko vrémena, ká njemi je tó včinjeno?

9, 33: ka ste se na pótli med seboj spítávali?

12, 9: ka bode záto činio te Gospód ti goríc? (Mt. 21, 40, Luk. 21, 15).

13, 2: vidiš ete velike zidine? (Mt. 24, 2).

15, 34: Bôg moj, Bôg moj, zakaj si me ostavo?

Lukač

2, 49: Neznate, ká je meni potrebno biditi vu oni, štera so Očé mojega?

6, 46: ka me zoveš Gospodne, Gospodne i ne-činite, ka velim?

7, 31: komi bom priglihávao lüdi národa etoga?

7, 42: šteri bode med dvema dužnikoma varitela bole lübo?

11, 11: što je med nami té oča, šteroga sin či prosi krüha, jeli njemi kamen dá?

11, 40: mislite, ka je to znótréšnje čisto, či je to zvónešnje čisto?

12, 14: što me je postavo sodca, ali delnika med vami?

12, 25: što med vami more djáti k vísikosti svojoj eden lakét?

15, 4: što je takši človek z nás, ki má stó ovéc i či edno zgübi i neide za tov zgüblenov dokeč jo nenáide?

16, 11: či ste záto vu nepravichnom mammoni nej bili verni, to istinsko što zavüpa na vás?

17, 17: nej ji je desét očiščeni? gde ji je pa ti devét?

22, 27: šteri je vékši, ki doli séde, ali ki slúži? (Jan. 13, 12)

22, 35: jeli ste kákše zmenkanje meli?

23, 31: či se eta činijo nad siróvim drévom, nad tim sühim ka se bode godilo?

24, 17: kákše reči so tó, štere próti eden dru-gomi mečeta hodéča i sta žalostna?

Janoš

1, 39: ka iščeta? (Jan. 18, 4).

5, 6: ščéš zdrav biditi?

- 6, 5: odkud kúpimo krüha, naj eti jëjo? (Mrk 8, 5, Lk. 24, 41, Jan. 21, 5).
 6, 70: nej sem jas vás dvanájset odëbrao?
 7, 19: ka me iščete bujti?
 8, 10: žena, gde so oni tvoji tožci?
 8, 46: što me more z vás kárati za volo grëha?
 9, 35: verješ ti vu Sini Božem?
 11, 26: verješ tó? (Mt. 9, 28).
 11, 34: gde ste ga položili?
 14, 9: teliko vrëmena sem z vami i nej si me poznao? (Mrk. 7, 18, Mrk. 9, 19, Luk. 9, 41).
 18, 34: sám od sébe ti tó veliš, ali so ti pa drugi pravili od méne?
 20, 15: žena, ka jôčeš?
 21, 16: lübiš me?
 21, 22: ka tebi záto?

Pazi na svoje.

Hári Lipót ev. dühovnik.

„Ovo idem hitro: drži ka máš, naj ti nišče ne vzeme korôno tvojo.“ (Ozn. 3. 11.)

Tá rêč je tákša, kak edno drágo darilno pismo, štero od toga govori, da smo mi kinče dôbili i da so na nás dráge vrëdnosti zavüpane. Ali tüdi tákša je pa lá rêč, kak eden kričëši, opozárjajöči glás, šteri nás opominati ščë i nás v réd postaviti pröti tistim tövajom i rôparom, ki nás od tej drági kinčov orôpati ščëjo.

Evangelíčanski brat i sesra! Ti máš rësan dráge kinče i velike vrëdnosti, ali tüdi pa máš grozne neprijátele.

Od naše evangelíčanske cërkevi znotrëšnji vrëdnosti, kak so tó vera, biblija, molitev, verevavlüvanje — zdaj neščem gučati i razprávlati. Nego povedati pa ščëm pár rêči od ništerni naši zvünëšnji vrëdnosti. Štere so té vrëdnosti?

Drági kinč i vrëdnost je za nás naša preminöčnost. Tista več kak 400 lët stara žitka blájžena pôť, štera pôť je puna z gorëčov vernostjov naši mantrnikov, z batrivnimi pesmami naši gálerobov, z vernostjov i lübéznostjov naši pregánjani i trpëči verebratov i sestrëo, z velikimi správiščami áldüvajöči src, i k šterim se tüdi mi kak njihov porod tak radi nazájповrnëmo, da bi svoja srca, svoje živilënje napunili z njihov navdüševnostjov, batrivnostjov, vernostjov i áldüvajöčov dobrôtov. Jeli znáte, da vás od toga drágoga, svëtoga kinča ščëjo orôpati i vam ga ščëjo vkrajvzëti? Znameniti, hirešni düševni

rôparje hodijo med nami, ki preminöčëga vrëmena pravice, istine ščëjo vničiti i zatajiti, vse tisto ka je lëpoga, poštenoga bilö v preminöčnosti nam ščëjo vzëti, iz našëga srca vöstrëbiti, i ka pa žalostni spominov i čarni grdi del, tisto pa vse na naš račun zapísati. Oh pazite na svoj drági kinč, na našo evangelíčansko preminöčnost, spoznávajte i preveč gorëče lübtë tó preminöčnost, naj nás tüdi dnesdën navdüšáva lübiti i delati za našo evangelíčansko cërkev.

Drági kinč nam je tüdi naša občütnost. Brat i sestra, jeli znáš da na svëti 81 milijönov luteránski evangelíčancov živë. So cële države, šteri lüstvo po tistoj očiščënoj pravici i istini moli Gospöda, štero je Bög sköz Lutherove düše dao i podáro svëti. Vidiš, da je nás evangelíčancov në premalo, nego velika, močna držina smo mi. Tej 81 milijönov evangelíčancov je žë samo s svojov bivostjov Gospodnoga Bogá rájvékše čüdo, ár je naš neprijátel bogme në prebérao med orodjom, med škerjov, da bi evangelíčanskoga vavlüvánja razšürjávaje zastavo, da bi vsákoga evangelíčanca prepravo i vničo. Za tó visiko število naši evangelíčanski bratov i sester Bögi moremo hválo dati. Bög nas tüdi dnesdën vodi i čuva, on nam dáva dén za dnëvom nôvo môč, da lëko delamo za svojo cërkev i da naše delo tüdi tü i tam lëpi i obilen sád prináša. Tüdi té naš drági kinč, naša evangelíčanska občütnost, je v velikoj nevarnosti. Strátiijo nás, smrt nam proroküjejo i tak ščëjo v nás našo evangelíčansko občütnost vničiti. Pazite, dobro pazite, dnesdën na té drági kinč, na svojo evangelíčansko občütnost.

Drági kinč nam je naša vernost. Vernost, štera pröti našëmi vavlüvánji stálnost, pröti našim verebratom vküpdržëčo lübézen pomëni. Naša evangelíčanska cërkev je nigdár në mëla velikoga premožënja, bogástva, tüdi je nigdár në tó iskala, nigdár si je në želëla svëtske oblásti, bože slüžbe je nigdár në vršila z različnimi ceremónijami, nego našo cërkev je vsigdár goridržála njëni kotrig áldüvajöča vernost, s šterov so ešče v žalostni, težki dnëvaj znali tiho hoditi, i najvékša bremena ponizno i vesëlo nositi, ár je žnjimi blo sam Gospodin Bög. Dnesdën na več stráni i z različnov škerjov cëlo bojno vodijo pröti evangelíčanskoj vernosti. Ednoga strášiijo, da slüžbo zgübi, či evangelíčánec ostáne, drugomi slüžbo obečajo, či zataji svojo evangelíčansko cërkev i vavlüvánje. Ništerni slabiči se

řesan nájdejo, ki neverni postánejo, ki svoje evangeličansko vadlívánje zatajijo, ali za eden zláti prstenek, ali za slúžbo, ali tej slabiči so itak nigdár nê bili verni, samo lépo evangeličansko imé so odzvúnaj nosili, ali nigdár pa nê v srci, v žitki, tó so súhe, betežne věke naše cěrkvi. Deněšnje vrěmen dostakrát sprobá i před težka skúšávánja postaví nás evangeličance. Pazi záto, převeč pazi i ne odtúji se nigdár i za nikoj od toga drágoga kinča, od evangeličanske vernosti. Drága řeč je vsákdeněšnji krúh, drága řeč je slúžba, ali dosta dragše je pa vadlívánje, vera, poštenjé, mir i zveličánje. Pazi na té lépe kinče i obdrží je.

Ovo idem hitro, právi Jezuš. To je tistoga Gospóda řeč, před šterim bomo ednók vsi račun dávali od svojega zemelskoga dela. Ednók je On žé hodo na etoj zemi. Té je z punimi rokami velike kinče zavúpo na nás. Ednók znóva přide, gda bomo mogli té kinče Njemi nazájdati. Jaj tistomi, ki je té kinče zapravo, zgúbo, ki bode Gospon Jezuš Kristusí prázne roké i prázno srcé kázao.

Záto pa bojdi veren!

Máli biseri.

Zběra: Andrej Thaler.

„Socijalizem“, je pravo govornik, „lehko obleče človeka v novo obleko.“

„Kráčanstvo“, pravím na tó jas, „je pa v stánji postaviti nřvoga človeka v stáro obleko, i tó je ešče bōgše.“

*

Večkrát so naše nájvékše neprilike přišle s toga, da smo dōbili, ka smo prosili.

Záto se nika ne hūdúj, či Bōg ne spuni vsé tvoji molitev.

*

Svět hitro pozábí naše vřline, liki dugo pōmli naše napáke.

Ka tūdi nečini ogvūšani evangeličānec? Na Tělovoj procesiji r. katholičānov ne vzeme tao. Na takšo ōsvetnost neide, na šteroj se sv. meša obslūžava zato, naj vsi prebivalci Prekmurja pod Marijin plášč, tó je v rim. kath. vero přidejo.

Ka pa tūdi čini ogvūšani evangeličānec? Na jedíno samo evangeličānském světki, na děn Reformácije, světi i cěloj svojoj držini tūdi dá priliko svetiti.

Ka je istina?

Pěida Luther Mártona evangeličāne nevčí na tó, naj svoje mnenje bojazlivo skrívajo, nego na tó, naj tisto mnenje — ešče po cěni mirá — jávijo, z močjov istine tūdi pokrepleni. Svojo cěkev lūbéči i za njō trepetájōči evangeličānski človek niti nečini nači. Netřpi farizeuško zglijō na nikšem prestōri. Nešetúje po mogočnosti vsigdár na sredini ostánoti; na dvá strána plantati, ni mrzeo, ni topeo biti. Věm „što je nej z menom, prōti meni je“.

Odložno stálíšče z pogūbelnostjov hodí. Svět takšega človeka za pretiráča drží, ali on tó nemára, gotov je za istine volo trpeti věm „bole trbē Boga bōgati, kako lūdi“. Etakše světo „potřebno“ nedopūsti, ka nebi gūčali, štera vídimo i slíšamo. Ešče tūdi té, či pri funkcioněraj cěkve vídimo i slíšamo edno-drúgo zamūdjenost. „Zōči vōči sem Petři prōti stano, ár je káranja vrěden bio...“ (Gal. 2, 11—14), velí Pavel apoštol.

Jas, ki sem būden opazoválec, čtenjár i sodeloválec bio rázlični cěkvení listov od moji akademski lét mao, lehko svedočim, ka so tej listi večkrát na očivesnost dáli zamūdjenosti, krivice cěkvení funkcionářev, ár so stem tūdi samo náležnosti cěkve ščeli slūžiti. Vu etom listi sem jas včási tūdi objávo kakšo krivico cěkvení funkcionářev. Tém je tó převeč zagořelo. Že na 1929. aug. 5. v Bodonci držānom senioratnom spravíšči so mi ščeli nikakšo zanko vržti. Štampna nazavūpnost je bila zebrána, štera bi vu dugovánji naši štampov ravnala. Z ednim so obvēzani bili vsi dūhovnicke, naj vsáki mēsec pošlejo poročila od dogodkov svoje gmāne. Nazavūpnost je nej činila nikaj. Poročila — zvōn pár far — nej mēsečno, niti létno so nej prihájala za ete list. Letos sem objávo pár žalostni dogodkov pri ništerni naši cěkvení funkcionaraj, vu šteri familiji je reverzáliš dání bio na škodo našoj cěkvi. Zvōn toga sem objávo pod titulom: „Vō so djáli mřtvo tělo v dvorišče“ eden sprěvod z Sobočkoga špitála i pri tom zamerkao, ká sobotški župni urad neraspřetěra ředne dūhovne skřbi na špitálske betežníke i nedá njim priliko z molitvenov knižicov „Zvráči me, Gospodne“, naj pōleg telovnoga vráčenja iščejo vráčenje svoje dūše tūdi.

Zdaj nikáki, kim so eta vu stanovitnoj vernosti do naše cěkvi objávlene istine nepřijětne bílé i tūdi ešče kaj drúgo, po klūčki svoji

zvėjaz so zrendelüvali, naj vu letošnje naznanilo seniora notripride dugovánje Düševnoga lista tüdi. Tak se je zgodilo, ka létno naznanilo seniora že vu 3 punktomi je ete napád vsebovalo próti Düševnomi Listi: „Z žalostijov se morem spomenoti našega cerkvenoga lista, Düševnoga Lista, šteroga reditel vnogokrát v takšem glási i v takšem dühi piše, šteri se protivi dühi naše cerkve, dühi mira i lübézni. V drügi cerkveni listaj, kak v vogrskom Magvetö i, ali v nemškom Kirche und Volk-i, se nigdár ne nájdejo takša pisanja, štera so na kvár miri i poštenjej naše církvje. Zató se vsigdár več tožb čüje próti Düševnomi Listi. — Prosim zató poštlüvani občni zbor, da kak lastnik lista poskrbí, naj nede ešče nadale telko tožb próti Düševnomi Listi.“

Ovo takše je preštímanje i lónanje pri nas evangeličanskoga štampa, šteroga žítek je plemenito prinášanje áldova ino delavcov evangeličanskoga štampa, šteri deio je aldüvajóča slúžba. Tak se deia pri nas propaganda za evangeličanski štamp, šteri je eden nájfontošněši faktor cerkvenoga žítka, delavec prišestnosti, branilec naši pravíc. Z bláženov ogvüšanostjov me pa napuni tó znánje, ka na vsákoga ednoga ednoga tožca próti Düševnomi Listi ji jeste devédeséidevét zagovoritelov Düševnoga Lista.

I tej zagovoritelje bi dosta kaj drügoga radi zvedli z naznanila seniora, nej pa etakšega nepotrěbnoga napáda. Ali celo naznanilo je tak srmaško i površno bilo, ka se opazováci tak vidi, kak dabi li vu zánjem hipi biló kaj vküp-zpolovleno. Nè je ponüdílo temeljíte i podrobne informácije od stáve senioráta i njega gmán; nej kaj od nálog naše církvje; nikaj nej od dühovniški konferenc i tej določil, nikaj nej od slúžb i cerkveni vizitacij seniora; nikaj nej od delovánja med mladínov, zósebno med akademskov mladínov, štera sploh tüha zná postánoti do naše církvje; nikaj nej od ósvetkov i zídánja po faraj; nikaj nej od v árendodánja šolski hramb; kaj si nej od rázlični dojpisov püšpekije i nikaj nej od ništerni svétovni dogodkov protestantizma v pretečenom leti . . . Površno je bilo naznanilo, naj samo za volo vernosti 7. točko oménim, štera právi „ . . . podporo od jugoslovanskoga Gustáv Adolfa drüštva je dobila Lendava 2000 Din . . . “ Pravzaprav pa so dobile Lendava 3000 D, Selo 500 D i Apače 12 000 Din.

Naša správišča so tüdi nej věstno pripravlena. Za etakšega zroka volo je potrěben bio v tom leti z óntrědni seniorátni seja, šteri je zvoló odposlance na správišče naše orsačke církvje. I spodobna zamüdjenost se je pá pripetila na letošnjem rédnom seniorátnom správišči.

Z britkim srcom mi je potrěbno eta vsa konštatirati i pred širšěšo jávnost dati té, gda je takši nepremišleni napád dóbo dírektno ete list, indírektno i pravzaprav pa njega nastavitel i do tega mao glávni reditel. Znáno mi je toti, ka té napád je na povelěnje i po krivdi ednoga drügoga vodilnoga seniorátnoga funkcionára prišao vu naznanilo seniora zató, naj on veliki gospód má prilíko na seniorátnom správišči kritizirati puconsko versko hístorično svetüvanje. Tó je tüdi storo. Lástio si je pravice, štere nje-mi nehodíjo. Naprè je vláčo ironično, tendenci-ozno lüpinje, za jedrom pa nej ségno pri tístom ósvetki, od šteroga je več jezèr verníkov z razveséljením srcom, obogatnov düšov, pokreplenov verov razhájalo v svoje domove.

Lehko bi vse njegove z od zunanjosti i što zná od kaj vse gnánoga nágíba shájajoče trdíťve povdárjao, dotíčno próti njím postavó moje argumente, ali nej je vrědno. Žalostna je bila eta kvarítev svetüvanja. Nísikotno, ka je nej meo fontošněšega povedati kak takšo šulmeistersko vónavćenje. Zaístino sram me je mesto njega. Edno pa naj zvè, ka naša církev netrpi hierarkije, a tüdi nej küriarkije.

Moja ostrá, ali mi prisíljena kritika vezdášnji cerkveni prilík je goréča želja po zbógšanji. Protí tomú cíli sem šetüvao vsigdár, neodvisno od lagoje náklanosti lüdi. Skazlivosti sem nej mogao glédati, trpeti. Dobro znam, ka níkákí srdívi bodejo na méne za volo eti redov. No či želim, naj vsi gorístánemo z támnosti i vu eti pogübelni dnévaj, gda náš stárl protivník tere na nás, splošno mobilizácijsko glásimo vu šeregi senioráta i z búdním verostüvanjem stojmo na stráži, z trdním obstojom obládati šetüjemo napáde. Krepkost nam bodí, ka Rěč Boža ostáne vsigdár, nej níšče nemre próti. Tá Rěč je istina. I istina obládnost vzeme! — Kak vere móž neodvržem vüpoznost, ka bógše, lepše bode ešče pri nás i med nami tüdi ednók!

LUTHÁR ADAM

16 létno delování našega štampa.

Na osnovnom správišti naše šinjorije 1922 ga febr. 2-ga v M. Soboti je Luthár Adam dūhovnik napredao, ka so sobotske krajine dūhovnici že v 1915 tom leti okt. 19-ga dnéva držáno seji skončali evangeličanski vend-slovenski kalendari vōdati. To skončanje je v 1920 tom leti natellko v žitek stōpilo, ka je Kováts Števan sobotski dūhovnik uprav vōdao eden tákši, tak zváni „Luther Kalendari“, ali na 1921. i na 1922-to leto smo že brezi njega ostali; pa bi nájme v denějnji dněvi, gda k-vogrskim spodobnim kalendariom pridti nemremo, jáko potrebno bilo naše vere dománjim v-roke dati slovenski evangeličanski kalendari.

Rávno tak smo v prvešem vremeni lahko čteli vogrské verske časopise, ali zdaj smo i od tej pregrajeni. Goréča potrebčina bi tak bila, bár z kakšie velikimi áldovmi evang. vernikom našim evangeličanski kalendari i eden v začétki kamči mesečni verski časopis podeliti, z šteroga bi, liki zdenca čiste vretine verni naši otávlati nebeski orság željajočo potrebčino svojo, k šteromi bi „kako k hladnoj vodi jelen“ z punov lúběznostijov prihájali se otávlat.

Na tō napredánje je skončano nasledjuóče: „Cérkevni gjüleš slovenskoga evangeličanskoga kalendarija i verskoga časopisa vōdánja znamenitost i goréčo potrebčino popolnoma zarazmivši, na to gledoč oprosi na predpravke i prereditvi opravice šolsko komisijo i žele njej k tomi kak nájvréksi násled.

Měsec za měsecom je odišao, ni ova komissija, niti nišče drúgi so pa nej činili nikaj. Po pō létnom ščakúvanji se je Luthár Adam sam odlōčo na vōdánje „Evangeličanskoga Kalendarija“. V tom kalendariji je tūdi prigláso, ka v Adventi začne shájati „Dūševni List“. Vidivši pa mláčnost, celō v ništerni naši gmánaj proti Kalendariji, je skoron dvojiti začao na vōdánje Lístá gledōč. Ali nej je meo pokoja. Nemogōče, ka bi deklička mrla! Nej nemre, nesmi se tō zgoditi. Dober Bōg bole lūbi naše lūdstvo. Že v 12 toj vōri je Bōg poslao ednoga trōštajōčega, krepčega angela, po kom se je Luthár dūhovnik odlōčo, ka Líst vōdá. Vō ga je dao; redigirao ga je do tega mao, truc furijam neprerazmēnja, nelúběznosti, nevoščénosti i hūdevolē.

Bárbi na čelo naši časopisov od začétku mao lahko napisao, ka je on nastavitel i lastnik

njihov, itak kak lepotični fiašter je tá zapisao mesto sēbe „Prěkmursko evang. šiojorijo.“ V 19 tom vūpanji je včino tō predvsem, ka že zato vse naše gmáne so bole dužne podpérati naše časopise. Zdaj pa, gda drúgi prevzemejo redakcio naši časopisov, šinjorija bode moralno tūdi odgovorna za njihov nadaljni obstánek.

Zdaj pa ešče krátko štatistiko predložimo od našega 16 létnoga delovánja.

Račun od Dūševnoga Lístá časopisa naročnikov v 19 posebni naši gmánaj, v 19 Jugoslávije d ūgi mestaj ino zvōnějnji orságaj.

Puconska fara má naročnikov 380; Murska Sobotška 174; Morávská 76; G. Slávečka 59; G. Peirōvská 59; Bodonská 65; Križevská 44; Lendavská 27; Apače filia 26; Hodoška 17; Domajnševská 16 Vkup 943 V 19 Jugoslávije drúgi mestaj má Dūševni Líst naročnikov 77; v 19 zvōnějnji orságaj: 170. Vsevkup domá i indri 1180. Mogōče je gder več, ali menje, ali tisti rázložek že neznesē dosta. Naročnina se premenjáva, záto či je gder kaj menje ali več jeste, odpūščenje prosimo za netočnost.

Dūševnoga Lístá verski i jákostni pritožb apisov vōpokázanje. Dūševni Líst je nē samo evang. vernikom pobožna, jákostna čtenjá čeres šestnášet lét ponūdo; nē samo se je trūdio za evang. zavědnosti i dūhovne občútnosti podgávanje, v 19 veri obtrdjávati, bojúvati se proti naše svēte vere nepřijátelom napádanji; nego je tūdi naprē pomagao přěkmursko slovensko literaturo gájiti, povékšávati i od prvěši pisátelov v 19 rukopisaj bodōče písáti gori poiskati i v 19 štampi položene, od pogūbeli obarvati i národí, kak drági kinč jezika přěkdati.

Med tákšimi so naprē přišli bláženoga spōmenka, velikoga písátela, hodoškoga dūhovníka, Kardoš Jánoša v 19 rukopisi ostánjeni, ništerni, niže popisani rukopisi, šteri so po pokojnoga smrti z dosta lét sledi med drúgimi nevřednimi brgūšami, kak brez vrědnosti bodōča dugovánja, na toga preminōčega Salafōi bodōčega hrama pōdi (padláši) po ednom pōtniki nevedōč nájdeni. Štere je Dūševni Líst, kak priložbe, na lasnom stroški vōdao štampati i med občinstvo postavo. Táksi spisi so:

1. a) „Evang. vere ino církví občúnski prigodi“. Z-vogrščine je poslovenčo Kardoš Jánoš.

b) „Možěša pēt i Jōšua knlge“. Z-heberskoga i z-vogrščine poslov. Kardoš Jánoš.

c) „Toldi“ i „Toldi smrti“. Arany Jánoša v 19 veršušaj spisana, na dosta jezikov přestávle-

na pripověst (Trilogia). Tej remeki naše sloven, žčine bi brezi D. L'ista znábiditi naveke vesnoli.

2. Gustáv Adolfa podpornice pesem: „*Nevcagaj, oh črěda málá*“. Poslov. Polgár Šándor, štera se pri evang. gmajn rázločni verski ósvet kaj i cěrkveni boží slůžbaj popěva, je tůdi Důševnoga Lista sád. Zvón té pesmi smo ešče štiri razdelili samo v Puconskej farl.

3. „*Prěkmurja znameniti ev. mőžje*“. Po Luthár dűhovniki i Flisár vučiteli vkűppostávleni žitka spisi so tůdi Důševnoga Lista priložba.

4. „*Ágoštlnskoga verevadlűvánja*“ spís, poslovenčo Godina Števan dűhovnik.

5. „*Evang. vere návuk*“, za osnovni šól i VI. zlőčov. Po Luthár dűhovniki i Flisár Jánoš vučiteli spisani.

6. „*Vse je dobro, čt je konec dober*“. Jákostni verski spis, poslovenčo Flisár Jánoš.

7. „*Brez Bőga na světi*“. Jákostna pripověst, poslov. Flisár Jánoš.

8. „*Kátekizmus*“. Od med r. kath. i evang. vere cěrkvi razlikov. Pisao: Dr. Lechler K. evang. pűšpek v. Ulmi. Z-nemščine prestavo na vogrsko D. Kapi Béla pűšpek. Poslovenčo: Flisár Jánoš vp. vučitel.

9. „*Gospodne, zvráči me*“. Za betěžnike molitvi. Poslovenčo Flisár Jánoš vp. vučitel.

10. „*Luthera žitka spís z slíkami*“. Pisao Dr. Masznyik Endre. Poslovenčo Flisár Jánoš.

11. „*Evangelíčanskí Kalendari*“. Od 1923 do 1939 leta; 17 lét pišeta Luthár Ádám dűhovnik i Flisár Jánoš vp. vučitel.

12. Na stroški „Důševnoga L'ista“ smo po Kardoš Jánoši správlene *mrťvečne pesmi*, z cójvzétjem veči drůgi pěsem, znůvič vődrukati dáli. Nadale tůdi *Cerkvene pesmi* za evangeličanske izseljence smo vődrukati dáli na stroški našega štampa.

Vsi tej verski spisi so po Důševnoga Lista sredstvi na dűhovnoga žitka vernikov odrasek dáni vő.

Pri vsem krivom razláčanju se glasno svedoči, ka je Důševnoga Lista delovánje brezi vse sebičnosti nej zaman, nego hasnovito i bláženo bilő. Důševni List je goripőzvao pazko na več tákšega dela, na štero bi si lűdjé ovak lahko niti nebi mislili. (Kűzmičov ósvetek, itv.) Kelko lěpi idej je pomágao k odraski i k-cili. Mogočno je podpěrao vse naše verske nástave. (Diač-

ki Dom, itv.) — Edno osem lét smo objávili vu Důševnom L'isti naše šinjorije ino Podpornice gyűlėšov protokulome i tak rěžili šinjorijo od posebni stroškov. Igda zdá njega reditelstvo odstōpi, brezi vse lastne hvále, z pozdignjenov glavov pitamo: Či toga Důševnoga L'ista nebi bilo, z kelkim bi evangeličanski stan naprě valón bio?

Veselilo de nás, čt štoj z vėkšov ambiciov stōpi na naše mesto i z vėkším uspěhom bode nadaljávao tő pozvánje, štero de vsěm nam na dűhoven hasek. Neščemo tő praviti i misliti, ka bi se od dobroga bōgši nebi naišao, odkrito spoznamo naše pomėnkanje Z-toploga srdcá pozdrávľamo goriidőče sunce, naše pohodnike zevse mőči bomo podpěrali. Nebomo nasledűvali one, ki so se od nás nastran vlekli i tak mislili slűžiti svojoj cěrkvi i obćinstvi.

Pri etoj priliki srdcá hválľmo vsem naročnikom tak za materiálno, kak za dűhovno podpěranje. Gospodin Bōg verostűj ober naše s'ěte materé cěrkvi!

Z srdčnim pozdrávom

Reditelstvo.

Doli dénem pero.

Reditela dűžnosti pri Důševnom Listi i pri Evangeličanskom kalendariji sem v jeseni 1922 ga leta vzeo na sěbe Bole, kak 16 lét — pőleg drůge moje velike zaposlenosti — sem hító, kak mi je mőč i čas dopűsto, mojim dűžnostam reditela odgovárjati. Vu deli sem dosta radosti meo. Prěkmurska šinjorija zdá redjenjé na drůgoga, od méne pripravněšega človeka želě zavűpati i k tomi jas rad pristánem.

Zahválnost vadiűjem vsěm onim, ki so mi vu pretečeni 16 létaj pomočnicke bili vu deli. Li edno imé naj zősebno imenűjem, Flisár Jánoša, ki je bio od začėtka mao odličěn moj pomagáč; prevnogi so artikuluši ž njegovoga pera. Zahválnost vadiűjem čtenjárom. Zahválnost vadiűjem vsěm onim, ki so s samovolnimi dármi podpěrali naš štamp ino ga širiti pomagali.

Bogá blagoslov i miloščo prosim na onoga, ki bode za menom reditel naši časopisov.

Gda slobōd jemlěm od naši časopisov i od njihovi čtenjárov, z ednim si mislim tůdi na tiste, štere smo ali pisátelje artikulušov lista, ali jas napádali. Z dobrov dűšnověstjov lahko povém, ka z moje stráni z lűběznosti naše cěrkve

sem písal. Či je eta lúbézen nej obiljávala vu spoznanji i včási húdo přijela, naj se pripíšíje mojoj krknosti.

Boža milošča naj ostáne z nami!

Puconci, 1938 nov. 18

LUTHÁR ADAM.

Rázločni máli glási.

Radosti glás. „Záto ne pomenkamo; nego či se i vúněšnji naš človik zrůváva, dónok te znotřěšnji se ponávla od dněva do dněva. Ár ta očnomegnjena lehkóta trplěnja našega jáko preveliko vekivečno žměčavo díke nam správla. Ár mí ne glédamo ta viděča, nego ta neviděča. Ár ta viděča so do časa, ta neviděča so pa vekivečna.“ (II. Kor. 4, 16—18).

Puconci. Kůhár Štefan fární inšpektor, kí je tó časno cerkveno funkcijo skóz 12 lět noso, je za volo znáni zrokov svojo slůžbo odložo. Fara na nájblížjem rědnom svojem správlěči si zeberé nůvoga inšpektora i podinšpektora.

Naše šinjorije dűhovnicke i drűgi čestnicke so nov. 2 ga v M. Soboti meli svojo jesěnsko spůved, po šteroj so Kovátš Károly slávečki dűhovnik vřobslűžávali Kristušovo sv. večěrjo. Za tem je vřila konferenca bila.

Svetűvanje reformácie v Puconci. Ele jedíno evangeličanski světek je Puconska fara páli z lěpov ősvetnostjov obhájala. Zvřa občnoga popěvanja, liturgije i světešnje predge smo slěšali pripravno katekizácie, štero je meo Jonaš predgar z decov. Slěšali smo vrělo popěvanje z vřust ti mlájši ino deklamácie; tűdi z Andrěske šole je deklamálivala edna deklička. Z vřust dom. dűhovnika smo slěšali navdűšeno predávanje od „Dűhá reformácie“. Po ősvetnosti je offertorium bio naběrani za Zvězo Luther Mártona. Vkűp je přišlo 86 Din 75 p.

Memba predgance. Okt. 9 ga so v Puconci Kůhár Franc morávski dűhovnik glásili Božo sv. Rěč, v Morávci pa Jonaš Štefan puconski katehet.

Děn pokůre i molbe nov. 16 ga je puconska fara páli z velikov ősmurnostjov posvětila. Ob istoj priliki je tűdi bila Gospodnova sv. večěrja vřobslűžavana.

Lendava. Horvath Ferdo trg. i žena sta na našo církev darűvala 20 Din, na grobe pa svěče. Bóg pláčaj! — Sk. dűh.

Evangeličanski kalendari za 1939. leto té tjedem gotov bode. Dosta interesantnoga, lěpoga i návůšnoga čtenjá jeste v njem. Naj si ga spraviti nezaműdí niti edna evangeličanska hřža.

Zahvála. Tűdi po etoj poti se nájlepše zahválímo soboškøj gmáni i ženskøj drűstvi za pomoč, štero so nam skázali ob priliki smrti našega očě i tůvářša. *Držtna Jošár.*

Dári. Na evang. Dijaški dom so darűvali: V Sodlěšinci: Podlessek Jožefova 8 kg. Vukan Jožef 5 kg. Gomboc Franc 5 kg. Vűjec Juliana 5 kg. Bedők Ida 2 kg. Dűban Karol 5 kg, vkűper 30 kg. V Murski Petrovci: Andrejč Jánošova 3 kg. Andrejč Štefanova 4 kg, vkűper 7 kg. V Noršinci: Vučkíč Vince 3 kg, Pintarič Štefan 2 kg, Miholič Ivan 12 kg, Dűban Jánoš 4 kg, Pintarič Vince 4 kg, vkűper 25 kg. V Martjanci 66 kg. Veščica: Lovenjak Mihal 1 kg, Vukan Viktor 2 kg, Vítěz Štefan 2 kg, Novák Jožef 5 kg, Krančič Štefan 5 kg, Novák Ivan 5 kg, Novák Štefan 3 kg, Vratarič Janoš 5 kg, Perkič Ludvik 2 kg, N. N. 42 kg, vkűper 200 kg. Jarnevič Peter 40 Din, gospa Jarnevičeva grbanje i repo v vrednosti 40 din. — V Bodonskoj fari: Bodonci 113 l. žita, Poznanovci 30 i 1/2 l. žita, Strůkovci 31 l. pšenice, Skakovci 27 l. pšenice; vkűper 143 l. žita i 58 l. pšenice.

Apače. Naši, vu daleč krajini Francije krűh slűžěči evang. verebratje so vu vrělosti do svoje evang. vere takě svedůstvo djáli, štero je obri vsakě hvále. Zmislili so se na nás, na nevolu naše mále raztorjene gmáne i na polěhšavanje njě velkoga dugá so Makovec Károly z ženův 150 Fr., Berke Ludvik 15 Fr., Mihalič Ludvik 5 Fr., Gomboc Josip 5 Fr., Novak Franc 20 Fr., Albert Julius 20 Fr. i Šűšlec Ludvik 40 Frankov, vsevkűper na naš penez 347.50 dinárov poslali. Zahválímo se etim našim lűběnim verebratom za njihovo vrělost tűdi na etom mesti i prosimo našega Gospodnoga Bogá, naj je obilno blagoslovi i vse one, ki so vu daleč krajinaj od svoje rojstne domovine, naj njihova vrělost k našoj evang. veri i sv. materi církví ne pomenkáva, nego rastě i se krepi vu Kristuší, našemi Gospodni, ki nás je odkűpo od smrti i po kom smo blájženi, na diko Očě Bogá — Bojdite močni vu veri! Mi mslímo na vás i se molímo za vás!

Turobni glási. Zádñji měsec so se z Puconske fare odselili vu večnost: Šebjanič Peter v Sebeborci, star 76 let; Kelemen Jožef v Le-

merji, st. 75 l.; Horvat Roza, roj. Ritoper v Moščanci, st. 51 l.; Sukič Jánoš v Bokračih, st. 59 l.; vd. Vukan Julia, roj. Hari, v Pužavci, st. 66 l.; eden otrok na Vaneči, eden otrok z Moščanec (mrô v Sobočkom špitál); Marič Franciška z Gorice, st. 53 l. (mrta v Sobočkom špitál). — Naj májo sladtek grobni sên i blážno goristanênje.

Samovolni dári. Na goridržanje Dúševnoga Lístá: Jošar Jolanka Lemerje 4 D, Banfi Janoš Šalamenci 4 D, Temlin Kalman Lemerje 5 Din. — Na nespríhlivi vênec Luthárove Fliszár Šarolte: Horváth Šandor z ženov z Gradišča 20 din. — V puconskoj fari ob prilíki dáže pobéranja na Dijački Dom: Puconci 9 l. pš., 43 l. ž.; Sebeborci 45 D, 17 l. pš., 10 l. ž.; Šalamenci 10 l. pš., 13 l. ž.; Predanovci 19 l. pš., 21 l. ž.; Brezovci 14 l. pš., 21 l. ž.; Lemerje 12 l. pš., 13 l. ž.; Dolina 5 l. ž., Moščanci 6 D, Gorica 8 l. ž., Pužavci 7 l. ž., fara 150 l. žita. Vkup 105 din penez, 81 l. pšenice i 291 l. žita. Topla hvála vsem za vse!

Turobni glási iz Gor. Slavečke fare: Zádni mēsec so se odselili vu večnost: Škraban Elek, gostilničar v Rogaševci, vu 44 leti starosti ino 2 otroka. Pokojnoga Škraban Eleka so tásprevodili dom. dúhovnik i g. dúhovnik Šifár iz Bodonec. 3 neoskrblene otroke i žalúvajôčo vdovico je písto nazáj té pokojni. — Te žalúvajôči naj si počínéjo vu Božem ravnanji.

Gornja Slaveča. Dne 30. okt. 1938. v ne delo, smo svetili v našoj cérkvi 20. lētnico obstoja naše mále gmáne i 10 lētnico posvetšenjá naše nôve cérkvi. Predpoldnevom ob pol 11. vóri smo meli ôsvetno božo s'úžbo i popoldnévi ob pol 3. vóri na té spômenek verski zadvečarek s sledéčim sporédom: 1.) Obča pesem 219. 2.) Molítev dom. dúhovnika. 3.) „Na 10 lētnico posvetšenjá nôve cérkvi.“ Pisala: Kovátš Frida. Dekl. Meckar Štefan. 4.) Choral: Lobe den Herren... Duett popěvale g. fararca Kovátš Frida i Obál Irénka. Na harm. jidvi sprevájao dom. kántor, na gosli š. upr. Zemljič Marjan. 5.) „Naš domáči kráj.“ Pis. Škalič Šandor. Dekl. Škodnik Marija. 6.) Naprédávanje od spômenka našega dnéva, držao dom dúhovnik. 7.) „Ave verum“ od Mozarta. Igrala na harm. dom. kántor, na gosli pa šol. upr. Zemljič Marjan. 8.) „Znami je Bôg“. Pis. Csengey Gustav. Dekl.

Rogan Karol. 9.) Zaprtna občna pesem 219. v. 7. — Po verskom zadvečarki je offert bio držáni na naše žensko društvo. Darúvano je bilo 132 25 D'n. — Na spômenek 10 lētnice posvetšenjá naše cérkvi so darúvali: Pojbič G'zela, roj. Mayer, vučiteljica na oltár eden lépi pokrôv vu vrédnosti 1000 Din, Kovátš Frida, roj. Fichtmüller, soproga dom. dúhovnika, edno srebrno krstno kantlico, Kisilak Ida roj. v Sotini z Francije poslála 100 Din. — Všem darúvalcom lépa hvála vu iméni fare!

Na jubilejni fond g. Luthár Adama so ešče darúvali: Gospa Jarnovičova iz M. Sobote 50 Din, ga. Furekova iz Brezovec 50 D, ga. Hečličova iz M. Sobote 50 D, ga. Jonašova iz Predanovec 50 D, g. Hahn Izidor iz Murske Sobote 50 Din, g. Kološa Ivan iz Murske Sobote 20 D, gđč. Lokay Elza iz Puconec 20 D, Kološa Franciška gost. iz Puconec 20 D, Cipoth Karol Tešanovci 10 D, Bejek Kalman Puconci 10 D, Gomilšek Franc Puconci 10 D, Kúhar Ludvik gost. Puconci 5 D, Škraban Janez trg. Puconci 5 D, Ebenšpanger trg. Puconci 5 D, Marič Štefan Puconci 2 D, Ficko Ivan Puconci 2 D, Sosič Edvard Puconci 3 D, N. N. Puconci 2 D. Se nadaljuje! Vsem darovalcem srčna hvála! — Pripravljajni odbor - uredništvo.

Učiteljski glás. G. Kúčan šol. upravitel v Fokovci i g. Hári Deneš šol. upr. v Križevci sta se z službenimi mestami menjala.

Pošta. Kočar Ernő, Francija. Kak dobimo nôvi adres, taki na toga bomo pošílali list. Hvála na pozdrávaj. Bojdi stanoviten i se neobrácáj z písmom túdi k drúgomi listi. — **Andreč Franciška,** Francija. Mi list rédno pošílamo. Na pól je mogao nikak vesnoti. Veslili so nás Tvoji srdčni pozdrávi. — **Kozic Janoš,** Serd'ca. Rēsan je žalostna takša nestrpnost i nevoščenost. „Novine“ zdaj píšejo od lépoga vkúpdržánja, združénjá i sodelovanja i (pri nji!) pošúvanoga namestnik kandidata (mi ga naimre za rúšilca pravíc evang. cerkve držimo), gda njihovomi kandidati bi trbelo vótume evangeličánov; drúgoč pa potrđjeno píšejo, „ka je luteranska vera kriva vera“ (vid. Novine 1938. X 16) Inam práviljo, ka je ogrizávlemo s tem, ka nemški národ obsojajo. Ka pa té eto pomēni, gda „Novine“ píšejo: „Nemčija je protestantska držáva, pod Hitlerom pa postaja celo poganska“! ? (1936. XI. 29.)